

ADALET BAKANLIĞI
2013 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2014

İÇERİK

ADALET BAKANLIĞI	1
ADALET BAKANLIĞI ADLİ TIP KURUMU BŐK. DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ	11

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ADALET BAKANLIĞI

2013 YILI

DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
DENETİM GÖRÜŞÜ	5
TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	6

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Adalet Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Adalet Bakanlığına 7.226.393.856.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin %1,8'ine tekabül etmektedir.

Bakanlıkça bütçeyle verilen ödenekler dışında Avrupa Birliği tarafından (*geliştirilmiş bilirkişilik projesi, ceza adaleti sisteminin geliştirilmesi projesi, yargı medya projesi, mahkeme yönetim sisteminin güçlendirilmesi projesi, icra dairelerinin kapasitesinin güçlendirilmesi projesi, çocuklar için adalet, ceza infaz kurumlarında ruh sağlığı ve bakanlık hizmetlerinin iyileştirilmesi teknik destek projesi, ceza infaz hizmetlerinin geliştirilmesi projesi için*) sağlanan toplam 624.056,21 EUR; Avrupa Birliği dışında “*Veri Değişimi Yoluyla Adli İşbirliği*” projesi için sağlanan 952.000,00.-TL kaynak kullanılmıştır.

Ayrıca Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı'ndan 6.944.660,40 TL kaynak kullanılmıştır.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Bakanlığın 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

ADALET BAKANLIĞI 2013 YILI ÖDENEK VE HARCAMA DURUMU

KODU	AÇIKLAMA	2013 Kesintili Başlangıç Ödeneği (KBÖ)	TOPLAM ÖDENEK	TOPLAM HARCAMA
01	PERSONEL GİDERLERİ	3.911.894.000	3.964.798.000	3.960.821.723
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	594.086.000	594.202.000	591.195.361
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	953.246.000	1.334.012.200	1.315.978.057
05	CARİ TRANSFERLER	287.007.000	267.008.800	256.638.187
06	SERMAYE GİDERLERİ	570.650.000	384.875.856	342.132.728
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	518.500.000	681.497.000	681.497.000
	GENEL TOPLAM	6.835.383.000	7.226.393.856	7.148.263.056

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazete de yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlık muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Adalet Bakanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanunun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, denetimin bu mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 08.12.2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştaya gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu itibarla denetim, Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile bu cetvellere esas iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğuna yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim çalışmalarında ayrıca; Bakanlığın denetime tabi tutulan merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve bunlara esas belgeler; harcama birimlerinde gerçekleşen mali iş, işlem ve kararlara ait belgeler tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 08.12.2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2013 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ilişkin yapılan denetimi sonucunda tespit edilen hususlar ile mali yönetim ve iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeler “Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde gösterilmiştir. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.

TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Vadesiz Hesapta Para Tutulması

Adli ve idari yargı harcama birimlerinde yapılan incelemeler sonucunda;

- İdari Yargı da dava açılırken emanet hesaba alınan paraların,
- Adli Yargı da dava sürecinde emanette tutulan paraların,
- Adli Yargı ilk derece Hukuk Mahkemelerinde dava açılırken yargılama masrafları olarak peşin alınan gider avanslarının,

Vadesiz hesaplarda tutulduğu görülmüştür.

a) İdari Yargı da dava açılırken tebligat masrafları için tahmini gider bedelinin Mahkeme Veznelerine yatırıldığı; 10 yıllık zamanaşımının sözkonusu olduğu gider bedellerinin ilgililerince takip edilmemesi sonucu yıldan yıla artan oranlarda devir verdiği; böylece çok yüksek değerlere ulaşan bu paraların Mahkeme adına açılmış Banka hesabında vadesiz olarak tutulduğu görülmüştür.

Nitekim örnek olarak ele aldığımız Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nin emanet paralara ilişkin banka hesabındaki emanet paraların durumu incelendiğinde;

ANKARA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI (VEZNE) EMANET PARA DURUMU (00158007290496316 nolu banka hesabının özet raporu)					
YILLAR	HESAPTAKİ PARA DURUMU (TL)			HESAPTAN ÇEKİLEN PARALARIN DURUMU (TL)	
	Önceki Yıldan Devir	Yıl içinde Hesaba Yatan	TOPLAM	Yıl içinde Hesaptan Çekilen	Bir sonraki Yıla Devreden
31/12/08	7.696.703,88	878.000,00	8.574.703,88	86.000,00	8.488.703,88
31/12/09	8.488.703,88	1.430.513,69	10.430.513,69	82.117,75	9.837.099,82
31/12/10	9.837.099,82	1.899.458,12	11.736.557,94	121.420,90	11.615.137,01
31/12/11	11.615.137,00	2.000.953,94	13.616.090,95	185.530,60	13.430.560,31
31/12/12	13.430.560,30	1.799.838,6	15.230.398,91	120.000,00	15.110.398,91
31/12/13	15.110.398,90	2.381.892,4	17.492.291,31	83.398,91	17.408.892,40
06/03/14	17.408.892,40	545.000,00	17.953.892,40	58.892,40	

NOT: Ankara Bölge İdare Mahkemesinin (00158007290496316) nolu tahsilat hesabının dökümü esas alınarak düzenlenmiştir.

olduğu görülmüştür.

Emanet paralara ilişkin hesap hareketlerinden, düzenli ve sürekli olarak hesapta artış olduğu, buna karşılık hesaptan çıkış tutarlarının yıllık olarak bile çok düşük kaldığı ve 2013 yılı sonunda vadesiz hesapta bulunan paranın 17,5 milyon TL.na kadar ulaştığı görülmüştür.

b) Adliyelerde emanette bulunan paraların ilgilisi adına açılan vadeli hesaplarda tutulduğu görülmekle beraber, bu uygulamanın bütün emanet paralar için bu şekilde uygulanmadığı; zira Adliye birimlerinin bu yöndeki taleplerinin ilgili bankanın kimi şubelerince "*vadeli mevduat hesabı açma limitlerinin TL cinsi mevduat hesapları için 1.000.-TL, döviz tevdiat hesapları için 1.000.-USD ve muadili diğer dövizler olduğu*" belirtilerek buna göre uygulama yapıldığı görülmüştür. Bu durum ise, emanete alınan parası 1.000.-TL (*ve üzeri*) olan ile 999.-TL (*ve altı*) olan kişiler arasında (*davaların uzun sürmesi durumunda*) farklılığa yol açabilmekte; örnek olarak 5 yıllık bir zaman süreci sonunda 1.000.-TL.sı olan faiziyle birlikte parasını bunun çok üzerinde bir değerde alırken, 999.-TL.sı olan yine 999.-TL olarak parasını almak durumunda kalmaktadır. Oysa, Devletin bütün vatandaşları için eşit ve adaletli tedbirler alması Anayasa gereğidir.

Bu nedenle emanete alınan bütün paralar için;

- Öncelikle 1.000.-TL.nin altı da olsa emanet paranın kişilerin kendileri adına açılmış vadeli hesaplarda tutulmasının sağlanması (*Nitekim, Konya Adliyesi uygulamasının bu yönde olduğu anlaşılmıştır*);

- Bu mümkün olmadığı durumda tek bir hesapta toplanan ve toplam değeri 1.000.-TL.nin çok üzerinde olan paralar, ilgili Adliye adına açılmış hesapta tutulmak suretiyle Adliyeye ait hesaba kayıtlı para durumunda muhafaza edilmekte olduğu gözetildiğinde;

Adliyeye ait hesapta tutulan bu paraların da vadeli hesapta tutulmasının sağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Nitekim Ankara Adliyesinde emanette tutulan paranın (*yaklaşık 180.000.-TL.nin*) bir kısmı (*30.000.-TL*) iadeler için ihtiyat olarak vadesiz hesapta bırakılıp, kalanının (*150.000.-TL*) aylık vadeli hesapta tutulması sonucunda iki yılda 11.000.-TL tutarında faiz elde edilerek, Devlete (*Maliyeye yatırılmak suretiyle*) gelir olarak aktarıldığı görülmüştür.

Ankara Adliyesi uygulamasının diğer bütün Adliyeler ile İdari Yargı Mahkemelerinde de uygulanması, yıllarca artan bir tutarla vadesiz hesaplarda tutulan paraların vadeli hesapta tutulması yoluyla Devlete milyonlarca lira tutarında gelir kazandırılacağı ortadadır.

c) Adli Yargı ilk derece Hukuk Mahkemelerinde dava açılırken yargılama masrafları olarak peşin alınan gider avanslarının da yüksek değerlerle devir verdiği gözetildiğinde, bunların da (her Mahkeme grubuna göre) bir hesapta tutulduğu paraların (*belirli bir kısmı ihtiyat olarak vadesiz hesapta bırakılarak kalanının*) vadeli hesapta tutulmasının emanet paralarda olduğu gibi Devlete büyük miktarlarda gelir sağlayacağı açıktır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3 üncü ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 2 nci maddesinde hesaplarda bulunan para kamu kaynağı olarak nitelendirilmiş; 5018 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde de her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları vurgulanmıştır.

Harçlar Kanunu'nun 36 ncı maddesinde de adli ve idari işlemlerden dolayı herhangi bir sebeple alınmış olan paraların bankaya yatırılması halinde bu paralara ait faiz, ikramiye ve sair menfaatlerin Devlete ait olduğu belirtilmek suretiyle, Devlet kurumları adına bankalarda açılan hesapların nemalandırılmasının ve bu nemanın da Devlete ait bulunduğunun esas olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

01.06.2005 tarih ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adalet Bakanlığı Suç Eşyası Yönetmeliği'nin 25 inci maddesi Sayıştay Denetimini düzenlenirken, 12 nci maddesinde bankalara yatırılacak paraların adalet emanet dairesi adına faiz getirecek bir hesapta tutulması gerektiği, 19 uncu maddesinde de sahipleri tarafından alınmayan paraların millî bankalardan birinde faizli bir hesaba yatırılması gerektiği öngörülmüştür.

Kaldı ki, faizin, ödünç alınan paranın kullanımı karşılığında yapılan bir ödeme olduğu dikkate alındığında, harcama birimi (adliye) adına bankada açılan hesaptaki paranın nemalandırılarak faiz geliri elde edilmesi gerekliliği ortadadır.

Kamu idaresi cevabında: Özetle, "Yasalarda vadeli mevduatta tutulması gereken paralar açıkça düzenlenmiş olup diğer hesapların vadeli hesaplarda bulunması gerektiğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Emanet hesaplarında tutulan paraların her zaman talep edilmesi mümkün bulunmakta olup bütün mahkemelerce vade ve faiz hesabının ayrı ayrı yapıp muhasebeleştirilmesi ve bu şekilde hak sahiplerine ödenmesinde fiili imkansızlık bulunmaktadır.

Yasa hükümleri ve Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği birlikte değerlendirildiğinde; mahkemeler ve diğer adalet dairelerince tahsil olunan ve ileride hak sahiplerine ödenmek üzere emaneten bankaya yatırılan paraların, vadesiz hesapta tutulmasının gerektiği, ancak yasalarda açıkça vadeli hesapta tutulmasının düzenlendiği hallerde söz konusu paranın nemalandırılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak: Her ne kadar bahse konu emanet paraların vadeli hesaplarda tutulması gerektiğine ilişkin açık bir düzenleme bulunmamakta ise de, ilgili şahıs adına değilde kamu kurumu adına açılan hesaplarda tutulan ve bulgumuzda belirtilen düzenlemelerle "kamu idareleri için açılan hesaplarda tutulan paraların nemalandırılmasının esas prensip olarak kabul edildiği" gözetildiğinde, bahse konu kamu idareleri adına açılmış hesaplarda bulunan paraların nemalandırılarak Devlete gelir kaydedilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Öneri: İdari ve Adli Yargı da dava sürecinde emanette tutulan paralar ile Adli Yargı ilk derece Hukuk Mahkemelerinde dava açılırken yargılama masrafları olarak peşin alınan gider avanslarının, tamamının veya (*Ankara Adliyesi uygulamasında olduğu gibi*) belirli bir oranı iadeler için ihtiyat olarak vadesiz hesapta bırakıldıktan sonra kalan kısmının vadeli hesapta tutulmasının (*belirtilen nitelikte Adliye ve Mahkemeler adına açılmış hesapların büyüklüğü neticesinde Devlete milyonlarca lira tutarında gelir kazandıracığı gözetilerek*) yararlı olacağı düşünülmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ADALET BAKANLIĞI

ADLI TIP KURUMU

BAŞKANLIĞI

DÖNER SERMAYE

İŞLETMESİ

2013 YILI DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	15
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	16
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	16
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	17
DENETİM GÖRÜŞÜ	17
EKLER.....	18

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin olarak 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun geçici 11 inci maddesi ile 13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 11 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne tabi olup; uygulanan muhasebe sistemi belirtilen mevzuatta öngörülen tahakkuk esaslı muhasebe sistemidir.

İşletmede yapılacak ön ödemelerin şekli, devir ve mahsup işlemleri ile gider türleri itibariyle tutar ve oranlarının tespiti, mutemetlerin görevlendirilmesi ve diğer işlemler hakkında, 31.12.2005 tarihli ve 2005/9913 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

İşletme, edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alan;

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Gelir tablosu.

Denetime sunulmuş olup, denetim bu belgeler ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

ADLI TIP KURUMU DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2013 BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		
	TOPLAM HARCAMA	TOPLAM GELİR
MAL VE HİZMET ALIMLARI	15.338.372,85	
DIĞER ÖDEMELER	63.873.518,65	
	79.211.891,50	105.317.646, 34

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosu ile nakit akış tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tabloların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesinin 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****ADLİ TIP KURUMU DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR – GİDER TABLOSU****31.12.2013**

	Önceki Dönem	Cari Dönem
A- BRÜT SATIŞLAR	76.322.927,81	104.263.473,28
1- Yurtiçi Satışlar	76.310.960,32	104.255.926,77
2- Yurtdışı Satışlar		
3- Diğer Gelirler	11.967,49	7.546,51
B- SATIŞTAN İNDİRİMLER (-)	10.040,00	6.303,06
1- Satıştan İadeler (-)	10.040,00	6.303,06
2- Satış İskontoları (-)		
3- Diğer İndirimler (-)		
C- NET SATIŞLAR	76.312.887,81	104.257.170,22
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	11.268.633,36	15.251.418,87
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)		
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)		
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	11.268.633,36	15.251.418,87
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)		
BRÜT SATIŞ KÂR VE ZARARI		
E- FAALİYET GİDERLERİ(-)	48.564.506,82	63.873.518,65
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)		
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	48.564.506,82	63.873.518,65
FAALİYET KÂRI VE ZARARI		
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR	718.406,96	1.012.776,12
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri		

2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri		
3- Faiz Gelirleri	668.382,88	982.897,07
4- Komisyon Gelirleri		
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar		
6- Menkul Kıymet Satış Kârları		
7- Kambiyo Kârları		
8- Reeskont Faiz Gelirleri		
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	50.024,08	29.879,05
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		1.258,18
1- Komisyon Giderleri (-)		
2- Karşılık Giderleri (-)		
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)		
4- Kambiyo Zararları (-)		
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)		
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar		1.258,18
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR		
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR	0,00	47.700,00
1- Önceki Dönem Gelir ve Kârları		0,00
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar		47.700,00
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	47.356,11	85.695,80
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)		
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	47.189,29	85.695,80
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	166,82	0,00
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI	17.150.798,48	26.105.754,84
K- DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞ.YAS.YÜK.KARŞILIKLARI (-)		
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI	17.150.798,48	26.105.754,84

NAKİT AKIM TABLOSU

	ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
A- DÖNEM BAŞI NAKİT MEVCUDU	7.328.163,30	18.144.722,79
B- DÖNEM İÇİ NAKİT GİRİŞLERİ	106.444.431,94	156.563.567,54
1)Satışlardan Elde Edilen Nakit	82.669.007,81	121.830.412,93
a)Net Satışlar	76.312.887,81	104.257.170,22
b)Ticari Alacaklardaki Azalışlar	6.356.120,00	17.573.242,71
c)Ticari Alacaklardaki Artışlar(-)	0,00	0,00
2)Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kar.Sağ.Nakit	718.406,96	1.012.776,12
3)Olağandışı Gelir ve Karlardan Sağlanan Nakit	0,00	47.700,00
4)Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artış.Sağ. Nakit (Alımlarla İlgili Olmayan)	4.104.350,39	6.513.490,64
5)Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artış.Sağ. Nakit (Alımlarla İlgili Olmayan)	0,00	0,00
6)Sermaye Artışlarından Sağlanan Nakit	18.952.666,78	27.159.187,85
7)Diğer Nakit Girişleri		
C- DÖNEM İÇİ NAKİT ÇIKIŞLARI	95.627.872,45	157.644.409,70
1)Maliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları	15.594.937,11	13.463.739,99
a)Satışların Maliyeti	11.268.633,36	15.251.418,87
b) Stoklardaki Artışlar	884.453,82	0,00
c)Ticari Borçlardaki(Alımlardan Kaynaklanan)Azalışlar	1.847.623,85	0,00
d)Ticari Borçlardaki(Alımlardan Kaynaklanan)Artışlar(-)	0,00	332.330,32
e)Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerektirmeyen Gider(-)	1.594.226,08	1.257.184,68
f)Stoklardaki Azalışlar(-)	0,00	198.163,88
2)Faaliyet Gid.İliş.Nakit Çıkış.Odışı Faal.İlgili Kullanım	48.564.506,82	63.873.518,65
a)Araştırma ve Geliştirme Giderleri		
b)Pazarlama, Satış ve Giderleri		
c)Genel Yönetim Giderleri	48.564.506,82	63.873.518,65
d)Amortisman ve Nakit Çıkışı Ger.meyen Diğer Gid(-)		
3)Diğer Faaliyetlerden Olağan Gid.ve Zar.İliş.Nakit Çıkış	0,00	1.258,18
a)Diğer Faaliyetlerle İlgili Olağan Gider Ve Zararlar		1.258,18
b)Amortisman ve Nakit Çıkışı Gerk.yen Diğ.Gid.Zar.(-)		
4)Finasman Giderlerinden Dolayı Nakit Çıkışları	0,00	0,00
5)Olağandışı Gider ve Zararlardan Dolayı Nakit Çıkışı	47.356,11	85.695,80
a)Olağandışı Gider ve Zararlar	47.356,11	85.695,80
b)Amortisman ve Nakit Çık.G.meyen Diğ.Gid.Zar (-)		
6)Duran Varlık Yatırımlarına İlişkin Nakit Çıkışları	1.124.078,93	1.899.443,66
7)Kısa Vadeli YabancıKay.Ödemeleri(Alım.İl.Olmayan)	0,00	0,00
8)Uzun Vadeli Yabancı Kaynak Öd.(Alım.İl.Olmayan)	0,00	0,00
9)Ödenen Vergi Ve Benzerleri	0,00	0,00
10)Diğer Nakit Çıkışları	30.296.993,48	78.320.753,42
D-DÖNEM SONU NAKİT MEVCUDU (A+B-C)	18.144.722,79	17.063.880,63
E-NAKİT ARTIŞ VEYA AZALIŞI (B-C)	10.816.559,49	-1.080.842,16

31.12.2013

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU		2014	
Aktif		Pasif	
DÖNER VARLIKLAR	77.764.466,79	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	13.498.717,66
HAZIR DEĞERLER	17.063.880,63	32 TİCARİ BORÇLAR	492.854,31
BANKALAR HESABI	17.063.880,63	320 SATICILAR HESABI	389.728,10
TİCARİ ALACAKLAR	59.554.753,44	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	43.126,21
ALICILAR HESABI	59.554.753,44	33 DİĞER BORÇLAR	89.551,20
STOKLAR	1.145.832,72	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	88.342,20
İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.145.832,72	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.209,00
DURAN VARLIKLAR	1.846.105,50	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	12.976.312,15
TİCARİ ALACAKLAR	346,22	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.204.706,87
VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	346,22	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	3.335.629,15
MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.845.759,28	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	5.434.903,25
TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	8.671.786,80	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.072,88
TAŞITLAR HESABI	848.636,08	5 ÖZ KAYNAKLAR	66.111.854,63
DEMİRBAŞLAR HESABI	2.101.839,88	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	40.006.099,79
BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-9.776.503,48	500 SERMAYE HESABI	40.006.099,79
DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	419.425,03	59 DÖNEM NET KARIZARARI	26.105.754,84
BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-419.425,03	590 DÖNEM NET KARI HESABI	26.105.754,84
		Toplam :	79.610.572,29
		Toplam :	79.610.572,29

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>